

Příloha k Průvodci pro přípravu obcí na požadavky GDPR

Modelové situace obce

21. Správní řízení v prostředí obce

Životní situace: Bude mít nová právní úprava na ochranu osobních údajů dopad na průběh správních řízení v prostředí obce?

Popis životní situace:

Podle správního řádu postupují orgány územních samosprávních celků, pokud rozhodují o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech, ale i při veškerých postupech v oblasti veřejné správy, které jsou výkonem veřejné moci, pokud zvláštní zákon nestanoví jiný postup.

Subsidiárně se správní řád nejčastěji uplatňuje v přestupkovém řízení a nově také mohou obce ve správním řízení povolovat např. umístění hazardních her na svém území resp. vydávat povolení k umístění herního prostoru. Obce dále vydávají celou řadu správních rozhodnutí na úseku územního a stavebního řízení, ochrany životního prostředí aj. Základní pravidla pro nakládání s osobními údaji účastníků řízení však budou pro všechny tyto typy společná a budou se řídit obecným nařízením o ochraně osobních údajů a související národní právní úpravou.

Posouzení z pohledu ochrany osobních údajů:

Ochrana osobních údajů ve správním řízení je povětšinou záležitostí obcí s rozšířenou působností, avšak musí jí věnovat pozornost i všechny ostatní obce, neb každá obec může vést správní řízení. Obce musejí pro postup podle správního řádu přijmout dostatečná technická a organizační opatření pro zajištění ochrany osobních údajů osob, vůči nimž postup směřuje. Z pohledu organizačních opatření jde především o vnitřní předpisy, které jsou blíže popsány v samostatné životní situaci, stejně tak jsou samostatně popsána technická opatření týkající se především zabezpečení zpracování osobních údajů. Úvodem popisu této modelové situace je zapotřebí konstatovat, že procesy zpracování osobních údajů v průběhu správních řízení se oproti nyní platné právní úpravě nikterak zásadně nemění.

Účel zpracování osobních údajů:

Základním účelem zpracování údajů je zde naplňování povinností obce realizovaných v rámci její působnosti ve formě správního rozhodování. Tento základní účel zpracování údajů by měl být zahrnut v evidenci zpracování údajů vedené v souladu s čl. 30 GDPR obcí jako správcem a současně tvoří základ pro zákonnost zpracování.

Ta je v průběhu správního řízení primárně dána zejména plněním právní povinnosti obce (tedy právní titul dle čl. 6 odst. 1 písm. c) obecného nařízení).

V některých případech, a to tam, kde obec nemá povinnost rozhodnout o určité záležitosti ve správním řízení nebo vydat správní rozhodnutí, připadá v úvahu i provádění úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci (tedy dle čl. 6 odst. 1 písm. e) obecného nařízení o ochraně osobních údajů).

Rozsah zpracovávaných osobních údajů:

Stejně jako i v jiných případech, je obec povinna držet se zásady minimalizace zpracování osobních údajů a osobní údaje zpracovávat pouze v rozsahu, který je nezbytně nutný pro realizaci daného řízení, resp. který je dán zákonem. V případě, kdy jsou jí předány osobní údaje v rozsahu širším, než je

pro dané správní řízení nezbytné, je povinna vůbec nezahájit jejich zpracování. Jedinou výjimku tvoří např. běžné kontaktní údaje účastníků řízení (např. telefonní číslo), které může obec s vědomím účastníků držet a využívat z důvodu usnadňování výkonu veřejné moci a/nebo naplňování veřejného zájmu na usnadnění komunikace s účastníky.

Příklady:

- *Pro účely správního řízení je zapotřebí samozřejmě naprosto jasně identifikovat osobu, které se rozhodnutí týká, každý z účastníků řízení tedy musí být identifikován nejméně svým jménem, příjmením, datem narození a místem trvalého pobytu, případně jiným údajem podle zvláštního zákona (viz § 18 odst. 2 správního řádu).*
- *V rámci správního řízení obec dále krom osobních údajů účastníků řízení zpracovává i osobní údaje dalších osob, kterými jsou např. zástupce účastníka, svědek, osoba uvedená v listině předložené k provedení důkazu, nestranná osoba přítomná u provedení důkazu, osoba uvedená v protokolu o úkonech ve správním řízení, znalec, osoba, která prokázala právní zájem nahlížet do spisu*
- *Pro účely rozhodování o právech a povinnostech účastníků je zapotřebí také dalších informací, které mohou obsahovat i osobní údaje, na kterých stojí správní rozhodnutí. Může jít např. o údaje o jejich ekonomické nebo rodinné situaci (pro účely rozhodnutí o poskytnutí sociální pomoci nebo dávky státní sociální podpory) nebo majetku (pro účely vydání povolení o kácení dřevin nebo stavebního povolení).*
- *Pro účely správního řízení obvykle nebude nutně zapotřebí pracovat s číslem účtu, telefonním číslem a dalšími obdobnými osobními údaji. Jejich zpracování buď musí obec odůvodnit nezbytností pro účely vydání správního rozhodnutí, nebo je vůbec nezpracovávat. V případě, kdy by zpracování údajů bylo vzhledem k danému účelu (realizace správního řízení) zjevně nadbytečné, obec není oprávněna údaje vůbec zpracovávat (a to ani se souhlasem dotčeného subjektu údajů, resp. účastníka správního řízení), neboť by to bylo v rozporu se zásadou minimalizace zpracování osobních údajů a principem standardní ochrany osobních údajů.*

Proces zpracování osobních údajů:

Relevantní procesy zpracování jsou dány správním řádem a dalšími právními předpisy, které upravují činnost obce při správním rozhodování při výkonu jejich působnosti. Jde o všechny procesy zahrnující zpracování osobních údajů v průběhu činností spojených s daným správním řízením.

Pravidla pro zpracování osobních údajů:

V průběhu činností spojených se správním řízením musí být naplněny zejména tyto zásady a požadavky obecného nařízení o ochraně osobních údajů:

- Doložitelnost průběhu zpracování osobních údajů v rámci naplňování zásady transparentnosti zpracování údajů
- Povinnost vést záznamy o zpracování osobních údajů, resp. pracovat s typovým určením zpracování osobních údajů pro účely správního rozhodování v pravomoci obce v rámci naplňování evidenční povinnosti
- Povinnost zavést organizační opatření pro zajištění zabezpečení zpracování osobních údajů v rámci naplňování zásady bezpečnosti zpracování údajů

- Povinnost v rámci zásady minimalizace zpracování osobních údajů zpracovávat pro účely správního řízení pouze penzum osobních údajů, jejichž zpracování je ve vztahu k danému správnímu řízení nezbytné.

Subjekty údajů, resp. účastníci správních řízení také mají právo na informace o tom, jaké jeho osobní údaje a jakým způsobem obec o nich zpracovává. Tato informace jim může být doručena buď individuálně (osobně, e-mailem) nebo i v obecné rovině (způsobem umožňujícím dálkový přístup – např. na webu obce apod.). Subjekty údajů není zapotřebí znovu informovat o skutečnostech, které již ví a nebo mají možnost se s nimi seznámit – pokud jsou tedy informace součástí formuláře žádosti nebo podání žadatele, není zapotřebí již znovu informaci žadateli poskytnout. V úvahu přichází také právo účastníka správního řízení na opravu či aktualizaci osobních údajů, které jsou zpracovávány nepřesně či neúplně.

Naopak velmi zřídka až vůbec se nebude uplatňovat právo na výmaz údajů, neboť pro účely správního rozhodování je obec oprávněna zpracovávat údaje pouze v rozsahu nezbytně nutném pro realizaci správního řízení a uchovávat je po dobu běhu skartační lhůty podle předpisů v oblasti archivnictví a spisové služby. Tomu by měl odpovídat rozsah zpracovávaných osobních údajů i nastavená skartační lhůta. Právo na výmaz by tedy bylo možné uplatnit pouze v případech, kdy skartační lhůta nebyla dodržena.

Kdo má ke zpracovávaným osobním údajům přístup:

Pro účely správního řízení by jak k osobním údajům ve spisu obsaženým, tak i ke spisu jako takovému, měl mít přístup pouze přesně vymezený okruh osob, které se podílejí na správním rozhodování v gesci obce a do jejichž pracovní náplně spadá činnost obce v přenesené působnosti při realizaci správních řízení. Stejně jako v ostatních agendách tedy není na místě, aby k těmto informacím měl přístup neomezený okruh zaměstnanců obecního úřadu a nebo okruh osob, který je širší než výčet osob, které se podílejí na správním rozhodování obce a nebo jsou v souladu se správním řádem oprávněny k nahlížení do spisu.

Příklady dobré praxe při řešení modelové situace:

- ☺ *Úprava správního rozhodnutí před jeho zveřejněním tak, aby obsahovalo co do identifikace účastníků řízení jen nezbytné osobní údaje osoby, jíž se správní rozhodnutí týká, kterými jsou: jméno, příjmení, datum narození a místo jejího trvalého pobytu.*
- ☺ *U zveřejňování rozhodnutí v přestupkových věcech, pokud jsou z jakéhokoli důvodu zveřejňovány, vždy striktní anonymizace všech osobních údajů. Jedinou výjimku tvoří rozhodnutí o přestupcích veřejně činných osob (je dán veřejný zájem na sledování zákonnosti jednání voleného zástupce /veřejně činné osoby).*

Příklady špatné praxe při řešení modelové situace:

- *Publikace úplného textu správních rozhodnutí obce včetně osobních údajů osob, jichž se správní řízení týkají, na webové stránce obce.*